

Örter och kryddor

Isop (*Hyssopus officinalis*)

Mot magåkommor och kramper. Används som grönsak.

Vinterkyndel (*Satureja montana*)

Stimulerar aptit och matsmältning. Smaksättare.

Salvia (*Salvia officinalis*)

Krydda. Ansågs renande för kroppen och själen.

Balsamblad (*Tanacetum balsamita*)

Uppiggande. Ingick i kyrkbuketten.

Vinruta (*Ruta graveolens*)

HELA VÄXTEN GIFTIG!

Mot pest och smittsamma sjukdomar. Vinkrydda.

Åbrodd (*Artemisia abrotanum*)

Användes vid sårhäkning, menstruationsbesvär och djävulsutdrivning.

Malört (*Artemisia absinthium*)

Mot magåkommor. Besk brännvinskrydda.

Läkemalva (*Althaea officinalis*)

Mot inflammationer och hosta. Roten används till marshmallows.

Småborre (*Agrimonia eupatoria*)

Inflammationshämmande, vätskedrivande.

Lungrot (*Chenopodium bonus-henricus*)

Kallas också Gode Henriks målla. Mineral- och vitaminrik.

Cikoria (*Cichorium intybus*)

Mot magåkommor. God i sallad, roten används som kaffesurrogat.

Hjärtstilla (*Leonurus cardiaca*)

Mot hjärtbesvär, magåkommor, migrän och oro.

Symbolväxter

Under medeltiden såg man vissa växter som symboler för olika fenomen inom kristendomen. Växterna återkommer i olika konstverk. Växterna har också en användning i samband med läkande och sjukvård.

Luktviol (*Viola odorata*)

Violen står i målningar som symbol för ödmjukheten, alla dygders moder. Allmänt läkande.

Snökllocka (*Leucojum vernum*)

Kallas även klosterlilja. Reliktväxt från Vadstena.

Madonnalilja (*Lilium candidum*)

I en målning ses ängeln Gabriel överlämna en vit lilja till Maria som ett uttryck för jungfru Maria bebådelse. Liljan är en symbol för renhet och oskuldsfullhet.

Mariatistel (*Silybum marianum*)

Symboliserar hur Maria ammade Jesus och flykten till Egypten. Maria sägs ha spillt några droppar av mjölken på bladen. Mot leversjukdomar.

Apotekarros (*Rosa Gallica officinalis*)

Röd ros, viktig Kristussymbol. Det finns bilder där den används som en bild av blodsdroppar på Kristus kropp. Mot blodbrist, magåkommor och hjärtbesvär.

Akleja (*Aquilegia vulgaris*)

Symbol för den helige andes närvaro. Blommans utseende kan ses som fem duvor som dricker ur en gemensam kalk. Aklejans frö rekommenderas till kvinnan efter barnsbörd.

Jungfruroos (*Rosa Alba Maxima*)

Vit medeltida ros, symbol för jungfru Maria. Rosen är placerad vid muren.

Örter och kryddor

Pepparrot (*Amaracia rusticana*)

Mot skörbjugg, gikt och ischias. Blodtryckssänkande. Krydda.

Vallört (*Symphytum uplandicum*)

Användes utvärtes som gröt av färsk rot som omslag på sår.

Trädgårdsnattviol (*Hesperis matrnalis*)

Urin- och svett drivande, upphostningsbefrämjande.

Nejlikrot (*Geum urbanum*)

Magstärkande, febernedsättande, blödande tandkött.

Gurkört (*Borago officinalis*)

Mot svårmod, antiseptisk, stimulerar hår- och nagelväxt. Blommor ätbara.

Skelört (*Chelidonium majus*)

HELA VÄXTEN GIFTIG!

Mot leversjukdomar. Växtsaft ansågs hjälpa mot vårtor.

Citronmeliss (*Melissa officinalis*)

Lugnande, mot insomningsproblem, kramplösande, mot grått hår och håravfall. Krydda.

Kryddor i krukor

Fänkål (*Foeniculum vulgare*)

Bra för synen. Kramplösande och matsmältningsbefordrande. Krydda.

Kummin (*Carum carvi*)

Mot tand- och huvudvärk. Magstärkande och aptitretande. Krydda.

Rosor vid muren

Minetteros (*Rosa x suionum*)

Mörkt till ljust rosa blommor. Kallas även Nordisk ros eller Svearnas ros.

Minetteros (*Rosa x suionum*)

Mörkt till ljust rosa blommor. Kallas även Nordisk ros eller Svearnas ros.

Gudhemsros (*Rosa alba*)

Vita blommor. Rosen kan ha sitt ursprung ända sedan nunnornas tid vid klostret i Gudhem.

Birgittaros (*Rosa rubignosa*)

Ljust rosa blommor. Kallas även Äppelros. Bladen doftar svagt av äpple. Enligt legenden växte rosen i Heliga Birgittas föräldrahem. På alla platser där hon under sitt liv vistades spirade sedan denna ros.

Jungfruros (*Rosa alba maxima*)

Vit medeltida ros, symbol för jungfru Maria.

Mumieros (*Rosa x richardii*)

Ljust rosa blommor. I kultur sedan åtminstone 100-talet e Kr.

Rosor i rabatt

Apotekarros (*Rosa Gallica officinalis*)

Röd ros, viktig Kristussymbol. Det finns bilder där den används som en bild av blodsdroppar på Kristus kropp. Mot blodbrist, magåkommor och hjärtbesvär. Rosen är placerad mitt i rutan med symbolväxter.